

Hiiu Lehe
järgmine number
ilmub laupäeval,
19. aprillil.
Ilusaid pühi!

EAS peatas menetlused, Kukki puhkab

EAS peatas Kärkla sadama projekti aruannete ja väljamaksetaotluste menetlemise politseimenetluse lõpetamiseni.

SA Kärkla Sadam nõukogu rahuldab sihtasutuse senise juhatuse liikme Hiljar Kuke avalduse ja peatas tema volitused uurimise menetlemise ajaks. Nõukogu esimees Georg Linkov ütles, et Kukki läheb juhatuse liikme kohalt palgata puhkusele.

9. aprillist määrati ajutiselt sihtasutuse juhatuse liikmeks Hiiu vallavalitsuse arengu- ja keskkonnaosakonna projektijuht Kaidi Nõmmerga.

26. märtsil pidasid keskkriminaalpolitsei korruptsioonikuritegude büroo ametnikud kahtlustatavana kinni SA Kärkla Sadam juhatuse liikme Hiljar Kuke, kes vabastati pärast esialgseid menetlustoiminguid.

Kahtlustatavatena on üle kuulatud ka nimetatud omastamisega seotud mitme ettevõtte juhid, teatas keskkriminaalpolitsei.

Kriminaalasja käigus viidi läbi mitmeid läbiotsimisi erinevates ametiruumides. Läbiotsimised on seotud sihtasutuse juhatuse liikme Hiljar Kuke ebaseadusliku tegevusega, keda kahtlustatakse ametiisikuna sihtasutuse vara suures ulatuses omastamisega.

HR

Võrkpallurid tõid meistrivõistlustelt hõbemedalid

Hiiumaa võrkpalliklubi (VK) U-18 meeskond võitis nädalavahetusel, 11.–13. aprillini Tallinnas Eesti MV finaaltorniril hõbemedalid.

HARDA ROOSNA
harda.roosna@hiiuleht.ee

Eelnevalt oli eesmärgiks seatud kaasa rääkida medalite jagamisel ja üks medalikomplektidest koju tuua ning Ülari Kaibaldi käe alla treeniv meeskond suutis eesmärgid ka täita. Kolm päeva peetud pallilahingutest väljus Hiiumaa meeskond hõbemedalitega ning tulemusena neli 3:0 võitu ja üks 1:3 kaotus.

Reedeses esimeses mängus võitsid meie võrkpallurid spordiklubi (SK) Tats 3:0. Mäng andis meie sportlastele hea emotsiooni ja õhtul toimunud teises mängus võideti kindlalt ka Saaremaa SK meeskonda 3:0.

Laupäeva esimeses mängus tuli hiidlastel vastu astuda Tartule, kes oli üks turniiri favoriite. Kahjuks jäi hätta tartlaste agressiivse planeeriva pallingu vastu ja vastu tuli võtta kaotus 1:3. Pärnu VK suudeti taas võita veenvalt 3:0.

Kolmanda päeva mängudeks oli turniiritabeli seis keeruline ja medalivõimalusi oli veel neljal võistkonnal: SK Tats, Premium 7 Salva Tartu, VK Täht ja Hiiumaa VK.

Alustuseks võitis Tartu

Esireas (vasakult) Georg Linkov jun, Silvester Ilumets, Robin Valting (parim mängija), Karl Meldorf ja Kertjan Novek. Tagareas (vasakult) treener Ülari Kaibald, Norman Ilumets, Stefan Kaibald, Magnus Kallas, Markus Uuskari ja Gregor Kiin. Pildilt puudub Markus Pink.

Tatsi 3:1 ning sellega olid nii Tartu kui Hiiumaa endale vähemalt medali kindlustanud.

Treener Ülari Kaibald kirjeldas emotsionaalset olukorda enne turniiri viimast mängu Hiiumaa VK ja VK Täht vahel: "Seis oli selline, et kui Täht võitnuks, oluks nemad Eesti meistrid ja meie kolmandal kohal. Kui aga võitnuks meie, oleks Eesti meistrid olnu tartlased ja

Täht jäänuks neljandaks. Selles seisus said hiidlastest võrkpallurid viimases mängus tartlaste ja SK Tatsi poolehoidjate ja mängijate suure kaasaelamise osaliseks ning suutsid otsustava mängu võita 3:0! SEEGA HÕBEMEDAL HIIUMAALE!"

Hiiumaa VK meeskonnas mängivad Georg Linkov jun, Silvester Ilumets, Robin Valting (parim mängija), Karl Meldorf, Kertjan Novek, Ülari

Kaibald, Norman Ilumets, Stefan Kaibald, Magnus Kallas, Markus Uuskari, Gregor Kiin ja Markus Pink. Pink viimasel turniiril kaasa ei mänginud.

Meistrivõistluste lõplik paremusjärjestus kujunes järgmiseks: kuldmedalid said kaela Premium 7 Salva Tartu võrkpallurid, hõbemedalid Hiiumaa VK ja pronksid SK Tats Tallinn võrkpallurid. Neljas oli VK

Täht Tallinn, viies Pärnu VK/SK I ja kuuenda kohaga tuli leppida Saaremaa SK võrkpalluritel.

Hiiumaa VK U-18 meeskonnal on sel hooajal ees veel Balti karika turniir, kus osalevad neli parimat meeskonda sellest vanuseklassist Eestist, Lätist ja Leedust. Turniir Balti parima klubi selgitamiseks toimub 9.–11. mail Tallinnas.

Ettevõtjaid nõustab Anneli Tikerpuu-Kattel

Reedel valis SA Tuuru konkursikomisjon maakondliku arenduskeskuse ettevõtluskonsultandiks Annely Tikerpuu-Katteli (44).

HARDA ROOSNA
harda.roosna@hiiuleht.ee

Annely Tikerpuu-Kattel, kes kohusetäitjana mõned kuud asendas ametist lahkunud ettevõtluskonsultanti Inga Jürimäed, valiti välja tähtsajaks, 7. aprilliks laekunud üheksa soovivalt kandidaati seast, kellest kaks kutsuti ka reedesse vestlusvooru. "Vestlus oli igati asjalik – arutlesime Hiiumaa majanduse üle, küsiti minu nägemust sellest. Usun, et mul on oma seniste kogemuste ja ettevalmistuse baasil midagi Hiiumaa majandusele pakkuda," ütles

konkursivõitja Tikerpuu-Kattel.

Jürimäed asendama kutsus Tikerpuu-Katteli SA Tuuru juhataja Kristjan Arunurm tänava jaanuaris. Tuurul oli tol hetkel kiiresti abi vaja, sest konsultandi lahkumise järel oli pooleli ja seisma jäänud mitu äriplaani.

Tikerpuu-Kattel ütles, et julgus pakkumise vastu võtta, kuna oli aastatel 2004 kuni 2007 toonase tööturu ameti Hiiumaa komisjonis, mis otsustas äriplaanide rahastamist. "Tegelikult tulin sel esmaspäeval Kristjanile teatama, et ütlen talle "ei", aga me vestlesime pool tundi ning ma julgusin oma mugavustsoonist välja tulla ja ütlesin, et ma nädal aega siis proovin," meenutas Tikerpuu-Kattel.

Ta ütles, et töö oli tema jaoks huvitav, pakkus väl-

jakutseid, palju tuli lugeda ja uurida, et end uuesti asjadega kurssi viia. "Töö alustavate ettevõtjatega, kes soovisid äriplaani koostada, laabus, igapäevaselt tuli uusi tööülesandeid," rääkis Tikerpuu-Kattel, kes eilsest alates on Tuurus ametis juba täiskohaga ettevõtluskonsultandina.

Arunurme hinnangul sai Tikerpuu-Kattel konsultandi tööülesannetega hästi hakkama ja nii julgustasid Tuuru kolleegid teda ka konkursil osalema.

Toetav soovitus kiri tuli ka esimeselt tööandjalt, toonase Hiiu maavalitsuse osakonnajuhatajalt, praeguselt maavanemalt Riho Rahuojalt.

Annely Tikerpuu-Kattel on Tallinna pedagoogikaülikoolis õppinud sotsiaaltööd, lõpetas 2011. aastal cum laude.

Oma ettevõtlusalase kogemuse nimetas ta aastatel 2005–2008 osalemist projektis HAPECO, mille käigus anti puuetega inimestele ettevõtlusalast haridust.

Siiski märkis ta, et ettevõtluskonsultandina on tal veel väga palju õppida. Kindlasti kavatseb ta saada kätte ettevõtluskonsultandi litsentsi. Selleks on tal kavas liituda ettevõtluskonsultandi arenguprogrammiga niipea, kui see taas algab. Lisaks kavatseb ta minimaalses mahus läbida alustava ettevõtja baaskoolituse ning sūgisest hakata eratundides lihvida oma inglise keele oskust nii, et suuta esindada Tuurut ka rahvusvahelisel tasandil.

"Mulle meeldivad väljakutsed ja ma arvan, see töö saab olema väga huvitav," kinnitas Annely Tikerpuu-Kattel.

Annely Tikerpuu-Kattel.

Hiiu Leht
Asutatud 1997

Tasakaalus arvamus

Facebookis käib praegu äge vaidlus selle üle, kas Hiiu Leht on nüüd kallutatud ega julge enam avaldada tuulepargivastaste arvamuslugusid. Samasugused süüdistused, et liiga palju saavad sõna liiga suurte tuuleparkide vastased, on kõlanud ka tuuleparkide arendajate poolt. Tundub, et tasakaal on paigas.

Kui Hiiu Lehe toimetuse ongi enam avaldanud vabatahtlikena tegutsevate tuulepargivastaste, näiteks liiga suurte tuuleparkide vastu 8000 allkirja kogunud liikumise Võitlus Tuuleveskitega seisukohavõtte, siis sellepärast, et neil pole nii palju raha kui tuuleparkide arendajatel ostmaks oma ideele lehepinda, reklaami, ehitamiseks veebilehti, korraldamaks õppereise, konverentse, seminare.

Neil, vabatahtlikena tegutsevatel inimestel pole ka nii siledat ja sirget teed poliitikute juurde, kelle otsustest sõltuvad näiteks taastuvenergeetika toetusmäärad või see, milline tuulepark veel pääseb selle toetusepoti juurde ja kes jääb eemale.

Mis puutub kaastööde avaldamisse Hiiu Lehes, siis need on väga teretulnud ja demokraatlikus ühiskonnas on väga tervitatav oma arvamus välja öelda. Hea oleks, kui ikka oma nime all, sest meil on arvamusvabadus.

Kahjuks ei mahu Hiiu Lehte ära kõik lehele saadetud arvamuslood. Valik tuleb teha ja sel juhul on eelistatud need arvamuslood, milles autori arvamus tugineb faktidele.

HARDA ROOSNA
Hiiu Lehe peatoimetaja
15. aprill 2014

TÕDEMUS

“Kohaliku lehe püsilugejana ma seda erapooletuses küll süüdistada ei julgeks. Viimase kuu jooksul on juba ainuüksi Inge Taltsi poolt mitu tuugenite-vastast arvamuslugu ilmunud. Niisamuti tema aktsioonist Hiiu vallavolikogus. Kui tahaks norida, siis võiks hoopis küsida, et miks tuugenite pooldajad nii vähe leheruumi saavad. Samas ei taha norija olla. Pigem arvan, et Hiiu Leht on vaba tegemaks otsuseid, kelle arvamuslugusid oma külgedel avaldab.”

HERGO TASUJA vastuseks süüdistustele, et Hiiu Leht ei julgevat enam tuulepargivastaste arvamuslugusid avaldada.
Facebooki grupis Hiiumaa Heaks.
12. aprill 2014.

Hiiu Leht

HIIU MAAKONNA
SÕLTUMATU
MAAKONNALEHT
Ilmu tehisipäeval ja reedel

Kuulutusd: 463 2199 hiuleht@hiuleht.ee
Reklaam: 462 9339 irina.sarapuu@hiuleht.ee

Toimetuse: Avatud E-R kl 9-17, Vabrikuväljak 1, 92411 Kärkla; tel/faks 463 2199, e-post hiuleht@hiuleht.ee
Peatoimetaja: Harda Roosna 463 2198
Reporterid: Tapio Vares, Helja Kaptein 462 9328, Küllendaja: Kersti Simsalu **Korrektor:** Liina Siniveer
Sekretär: Annika Kibuspuu 463 2199
Klienditeenindaja: Irina Sarapuu 462 9339
Kuulutusd: 463 2199, hiuleht@hiuleht.ee
Reklaam: 462 9339, irina.sarapuu@hiuleht.ee
Reklaamikujuandus: kyllendus@hiuleht.ee
Tellimine: HL toimetuses ja postkontorites. **Kuulutusd, tellimused välismaale ja otsekorralduslepingud:** HL toimetuses. Väljaanne ei vastuta kuulutuste/reklaamide sisu eest.
Väljaandja: OÜ Saaremaa Raadio, Komandandi 1, Kuressaare
Trükkija: Saarte Trükkid/Printall. Trükiarv 2800
Hiiu Leht on Ajalehtede Liidu liige.
Toimetusel on õigus kirju kaastöid nende selguse huvides toimetada ning lühendada. Kaastöid ei tagastata ega retsenseerita. Kaebuste korral ajalehe sisu kohta võite pöörduda Pressinõukogusse, pn@eall.ee või tel 646 3363.
Kõik ajalehes Hiiu Leht ja selle lisades avaldatud artiklid on autoriõigustega kaitstud teosed ning nende reprodutseerimine, levitamine ja edastamine mis tahes kujul on ilma OÜ Saaremaa Raadio kirjaliku nõusolekuta keelatud.
Kojukanne: AS Eesti Post, 463 2073, Kärkla postkontor.

Pöördumine

ARVAMUS

VALERIA NOVODVORSKAJA

Venemaa liberaalne poliitik, inimõigustlane, ajakirjanik

Kallid eesti sõbrad, te üllatate meid. Leidsite ka aja sõlmida piirileping Venemaaga: täpselt selle aja, kui Venemaa ärapööranud Föderatsiooninõukogu näol, ärapööranud Riigiduum ja diktaatori näol näitas oma täielikku lepinguvõimetust, kui nad pööravad kummuli kõik tänapäeva maailma poliitilised alused. Kui nad sülitasid Budapesti lepingule, millega lubati Ukrainale, et tuumavabasse tsooni mineku eest garanteeritakse tema territoriaalne terviklikkus. Kui ilma igasuguse ettekäande ja ilma mõõndusteta lähevad nad Hitleri ja Stalini teed, hoivates Ukraina kogu maailma silme all, leiame teie, et kui te nendega lepingu alla kirjutate, siis see garanteerib teile midagi.

See ei garanteeri teile midagi ja võtke teadmiseks, et teie olete järgmised. Sest kui Ukraina ei suuda selles võitluses vastu pidada ja Lääs teda ei aita, kui Lääs ta maha jätab, aga tegemist on ju päris suure riigiga 46 miljoni elanikuga, siis pole midagi lihtsamat, kui alla neelata väikesed Balti riigid või vähemalt nende alad, millised kuulutavad endid venekeelsete või õigemini nõukogudekeelsete reeturite sidusaks asualaks ja hääletavad selliste projektide poolt “referendumitel”.

Kui NATO osutub võimetuks kaitsma juba suurt

Kümme aastat ELi kaitset

Kui räägime julgeolekust, siis tõsi on see, et paremat kaitsetagatist Eestile pole kui artikkel viis Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni ehk NATO lepingus. Nimetatud paragrahv ütleb sõnaselgelt, kui rünnatakse ühte liikmesriiki, peab ründaja olema valmis vastulöögiks kaitseorganisatsioonilt tervikuna. Veel öeldakse, et NATOst rääkides tähendab see ennekõike Ameerika Ühendriike.

Ent Eesti on üheaegselt nii NATO kui ka Euroopa Liidu. Mõni tarkpea küll väidab, et võiksime olla vaid NATO. Mina sellega nõus ei ole. Euroopa Liit tagab Eestile mitte väiksema turvalisuse kui NATO. Muide, ka Euroopa Liidul on kaitseklausest täiesti selgelt olemas. On ka Euroopa julgeoleku- ja kaitsepoliitika. Selle raames on Eesti sõdurid käinud nii mitmelgi ühisel euromissioonil.

Isiklikult olen palunud Riigikogu täiskogult mandaati Atalanta missioonidele. Õige, need olid hää mitu aastat kestnud piraaditõrjemissioonid Aafrika, täpsemalt Somaalia vetes. Olen uhke, et just Atalanta osutus siamaani edukaimaks Euroopa Liidu sõjaliseks missiooniks. Nii andsid piraatide peamehed maailma avalikkusele teada möödunud aasta sügisel, et Euroopa Liidu piraaditõrje puhul on mõtetu laevu röövida ja nad annavad alla. Veelkord – meie Eesti sõdurid osalesid mitu korda Atalanta operatsioonidel. Ühtekokku käis meie mehi nimetatud missioonil sadakond.

Tähtis on, et meie sõdurid teevad sõjalist koostööd teiste eurooplastest sõduritega. Olgu selleks

ARVAMUS

MARIANNE MIKKO

Euroopa Liidu komisjoni aseesinaine

“Meid kaitsevad Euroopa Liidu majandusmehhanismid mitte vähem kui NATO kümme hävitajat, kes idanaabri meelehärmiks meie taevas õhuseiret teostavad.”

Euroopa riiki, siis missugune on garantii, et NATO hakkab ponnistama kolme väikese pärast. Praegu peate te kõrgeimal tasemel kogunema – Eesti, Läti ja Leedu juhid – ja vastu võtma otsuseid nagu Balti keti ajal, siis kui taotlesite oma iseseisvuse taastamist. Peate Europarlament ja Euroliitu sundima vastu võtma reaalseid sanktsioone Venemaa suhtes, võib-olla lahti ütlema Venemaa naftast ja gaasist. Venemaa tuleb välja heita ÜROst ja kõigist Euroopa struktuuridest.

Venemaa peab mõistma, et tal ei lubata enam edasi minna ja siin peate teie olema algatajad, sest oht, mis teie kohal ripub, on suurem, kui kellegi teise kohal. Kahjuks on olukord Venemaal kontrolli alt väljunud. See ei ole enam tagurlus, vaid otsene hullumeelsus, see on langemine avalikku hitlerismi, avalikku stalinismi, see on valmisolek minna kasvõi kolmandasse maailmasõtta. Kui praegu teete näo, et kõik on korras ja et Venemaa on lepinguvõimeline, kiirendate lihtsalt oma hukku.

Avaldatud 8. märtsil <http://www.youtube.com/watch?v=QAvizWkVrKE>

Riigikogu koguneb piirilepingut Eesti vabariigi ja Venemaa föderatsiooni vahel ratifitseerima kolmapäeval, 16. aprillil kl 11.

siis Euroopa Liidu Mali või Kesk-Aafrika vabariigi missioon. Õlg öla kõrval ühist asja ajades suureneb relvavendlus. Ühise asja üldnimetajaks tuleb pidada Euroopa Liidule nii tähtsat väärtuspõhist välispoliitikat. See tähendab demokraatia, inimõiguste ja õigusriigi eest seismist.

Kui aga rääkida Euroopa Liidu kaitsedimensioonist laiemas tähenduses, siis seda on raske üle hinnata. Iga välisinvesteering Eestisse omab kaitsefunktsiooni. Iga Eestit külastanud/küllastav ELi turist on piltlikult öeldes ka meie kaitseingel. Iga Eesti poolt välja käidud euro tähendab tegekkuses seda, et kolm eurot paneb mõjuvõimas Euroopa Liit juurde. Kui see pole Eesti kaitsmine, siis mis see on?

Aga me oleme ka ise tublid. Eesti on üks paremini lõimunud Põhja-Euroopa riik. Kui rääkida Euroopa Liidust, siis me oleme osa Schengenist ja oleme osa eurotsoonist. Nagu öeldud, osaleme aktiivselt euroliidu sõjalistel missioonidel. Aga me oleme ühtviisi aktiivsed NATO, ÜRO, Euroopa Nõukogus, OSCEs ja ka OECDs.

Kes ennast ise aidata ei taha, seda on raske ka teistel aidata. Eesti tegi 20 aastat tagasi targa otsuse saada Euroopa Liidu liikmeks ja tegi selle 10 aastat tagasi teoks. Meid kaitsevad Euroopa Liidu majandusmehhanismid mitte vähem kui NATO kümme hävitajat, kes idanaabri meelehärmiks meie taevas õhuseiret teostavad.

Raha äi ole mette keikse tähtsam siin ilmas

Ma vana inimene reegi ko, mis ma mõtle. Lehes oli jälle sur tuulingute jutt sees. Need piavad ikka ühed ermpsed asjad olema, et neid nii vägisi päale prässidakse. Pikk elu on õpand, et ia asi äi taha mette reklaami. Ial asjal rahvas sabas ja anna käde!

Suurel virmal raha küll, mis need mõned asjamehed siis kinni mätšida on, et nad iidlasi meelidaks ja oma nõusse pööraks.

Rohuküla poole sõites praamist näha need Virtsu klantsivad tiibad küll. Mütu kilomeeterd see vahe oo, äi tää, aga ju see paar tosinad ikka tuleb. Nende juures on kriginad ja kräginad kõvasti. Ma äi tää, mis nad suure tuulega teevad. Pole jühtund kuulma.

Tehtakse need tuulingu jälad petoonist või muust kõvast asjast, mis äi mädane mette ää. Lehest ma lugesin, et see nupu kaadervärk pidi 20 aastad vastu pedama. Siis tiibad kulnud ja uus värk tuleb torni otsa panna. Sene aja päale ammu uued energia saamise viisid platsis. Präagusel ajal tulevad uued tarkused lausa päävade ja nädalidega, mette aastite ja kuudega nagu enne. Paarikümne aasta pärast pole neid tuulinguid enam kinelgid tarvis. Ermpsed torud meres püsti. Omanigid ammu virma põhja lasnd ja ujuvad Austraalia taga otsas raha sees.

Mis meite lapsed ja lapselapsed siis nendega teevad? Vahtivad esivanemate tehtud tolguseid tegusid pääl ja erm-erm kui kaua, mütu-mütu põlve. Metsades oo praagu veel järel esimese ilmasoja suurtüki alusid. Ainuld sada aastat oo nende tegemisest möödas. Kui võsast välja rookida, siis veel nii kõvad, et pane uus suurtükk pääle ja kuku kömmudama. Äi neid tuulingu jalgu jäksa kedagid puruks peksa äga ära vidada. Et seda energia virma teeb, ärge mette lootkegid. See töö tahab suurt raha saada.

Kinele seda elektri ringtoidet tarvis on? Kui ükskord enam muidu äi saa, ju siis tehtakse. Meitel praagu elektert küll. Kis tahab suure elektriga tööstust teha, siis miks ta piaks seda meite juurde mere taha tegema? Suured asjad ikka suurele maale. Säält transport lihtsam ja tööjõudu enam.

Iidlased, ärge uskuge, et meitele töökohti säält tuule virmas tehakse! Kui on kangesti tarvis metsa vetta või teed teha, siis ähk saab mõneks kuuks tööd. Ehitajad tulevad võõralt maalt.

Narva ligidal tehtakse üht suurt vabrigut. Tööjõud Ispaanjast või kis tääb kui kaugelt toodut. Äi meit lasta tuulingude ehidamise ligigid. Ooldamas käiakse elikopteriga nagu Sõnajalad Saaremaal. Kui paigata tarvis, tulevad targad petsjalistid, kis on sida asja kõrgesti õppind. Itud olete, kui usute sida lora, mes need kinni mätšit mihed reegivad töökohtade loomisest.

Aksiatega oo sihuke värk, et pisiaksjonäre äi arvestata rohkim kui sääski sojal ajal. Lubajad on elupäävad iad mihed olnd.

Seda ei tää ma mette, mis kalad, ülged ja linnud senest ermp-sast krempist arvavad. Seda olen kalameeste käest kuulnd, et kui merealused kaablid tehti, siis säält juures olnd ulka surnd angerjaid. Nendele pidi elektris värk võks sandisti mõjuma. Mõni kalandusega rohkem kurssis mees võgas uurida, äi sünni mette tagasi vahenemine algas pärast sida, kui nende rännuteedele pandi veealused elektrikaablid.

Kas meite 8000 allkirja äi sünni siis enam kusse? Kuskohas see ää märgit on, et aegumiskuupäev juba kää ja tarvis uuesti korjama akada neid tuulinguvastaseid nimesid? Sihukesse mihed, kes enamuse arvamise pääl jalgupidi trampivad, äi sünni mette tagasi valida. Tuleb ikka klaari muistusega mihed vaata, kes inimeste eest seista muistvad ja suure raha usku ei oleks.

Kui otsad kokku rehkendada, siis suvitajate arvelt kaotame enam kui elektriga võidame. Kis neid tuulinguid vaata tahab, mengu Virtsu ja vaatku priipärast. Meitele tuldakse ikka kina looduse, vaikuse ja mererandade pärast.

Vetku inimesd muistus pähä. Siin ilmas äi ole mette raha kõige tähtsam. Imetajatel on kõike tähtsam soo jätkamine ja järglaste eest oolitsemine. Mei laseme nüüd selle sure rahaahne virma lubaduste eest oma tulevaste põlvede elukvaliteedi ää rikkuda. Seda äi anta meitele mette iialgi andeks. Pingudame koos veel aastat kümme-viisteist ilma selle sure rahaunigata. Siis ehk tehtakse elektrit juba meitel ka merelainedest. Pole ehitisi näha äga ermust ääld ka kuulda.

AUTORI NIMI TOIMETUSELE TEADA

Ühistujuht lahkus töölt

Tulundusühistu Hiiu-maa tarbijate ühistu tütarettevõtte OU HTÜ Tootmine juht Agu Kohari (69) lahkus terviselikel põhjustel töölt 31. märtsist.

HARDA ROOSNA

harda.roosna@hiiuleht.ee

Uut juhatajat ettevõttele ei valita ja mõlemat juhib 1. aprillist HTÜ juhatuse liige Merlin Tõnis, kes ütles lehele, et esialgu ei ole plaanis juhataja ametikohale konkurssi kuulutada.

Neli aastat HTÜ Tootmine juhtinud Kohari tahtis pensionile minna juba mullu, kuid 15 konkursil osalenu seast ei leitud talle sobivat asendajat. Toona üles Tõnis, et kuna kandidaatidel puudus toiduainetetööstuse juhtimiskogemus, otsustati konkurss lõpetada.

Pärast seda jätkas osaühingu juhatajana Kohari, kes kogu ühistut juhtinud veerand sajandit.

Kohari asus Hiiumaa ra-

Agu Kohari 2012. aastal Hiiu Köögi avamisel.

jooni tarbijate kooperatiivi juhatuse esimehe ametikohale 1988. aastal ja oli Hiiu-maa TÜ juhataja ametikohal kuni augustini 2012. Seejärel asus ta juhtima OÜd HTÜ Tootmine.

Ettevõtte taas kasumis

Kohari oli see, kes viis läbi suured uuendused ettevõtte tootmisköögis. Aastaks tõi see kaasa ka tütarettevõtte kahjumi: Kui 2011. aasta lõ-

petas HTÜ Tootmine 14 000 eurose kasumiga, siis 2012. majandusaasta 23 000 eurose kahjumiga.

Väärrib märkimist, et emafirma HTÜ kasvatas samal ajal korralikult kasumit: 2011. a 122 000 eurolt 2012. a 204 000 euroni.

HTÜ Tootmine 2012. majandusaasta aruandes konstateeritakse, et kahjumit mõjutas kindlasti suur inves-

teering, millega kaasnesid otsekulud. “Üks asi on ehitus ja seadmed, kuid lisaks soetasime ka väikevahendeid – see oli ettevõtte jaoks väga suur investeering,” kinnitas Tõnis.

Kokku kulus köögi kaasjastamiseks 590 000 eurot, sellest PRIA toetus oli 179 600 eurot.

Positiivsena märgitaksegi 2012. a aruandes, et ettevõtte suutis suurendada käivet, sõlmida müügilepingud pea kõigi kaubanduskettidega ja lõpetada köögi renoveerimise. Probleemina nimetatakse kvalifitseeritud tööjõu nappust.

Aruandes seati 2013. aasta eesmärgiks lõpetada majandusaasta vähemalt ilma kahjumita ja teenindada laenusid vastavalt kavandatud. Merlin Tõnis kinnitas, et see OÜ-l HTÜ Tootmine ka õnnestus ning ühistu liikmetele esitatakse kinnitamiseks mulluse aasta korralik kasuminumber. Pärast seda saab kasuminäitajad ka avalikustada.

Teedemeestel algas kiire aeg

Hiiu maakonna tänavuse teederemondi eelarve on kinnitatud ja ehitushankedki läbi viidud, teetööd on alanud nii Kärldas kui Kõpus.

HELJA KAPTEIN

helja.kaptein@hiiuleht.ee

Praegu käivad remonditööd Märjakaasiku–Koduspe–Kõpu kruusateel, kus viiakse lõpuni mullu alustatud remont tee viimasel kolmel kilomeetril. Remondi käigus uuendatakse kruusateel kulumiskihti, korrastatakse teemaa-ala, puhastatakse olemasolevad ja kaevatakse uued teeärsed kraavid, remonditakse olemasolevad ja ehitatakse uued mahasõidud ja tee- ning mahasõidutruu-

bid.

“Teeme ettevalmistusi, et edaspidi saaks selle tee viia tolmuvaba katte alla,” ütles maanteeameti Lääne regiooni juhtivspetsialist Hannes Vaidla. Tööd teostab OÜ Hiiu Teed ja need lõppevad tänavu 1. septembril.

Kärldas on käimas mitu teetööd korraga. Teetöid on plaanitud nii Käina kui Kõrgessaare suunal, lisaks Selveri tankla ehituse juures. Ümberehitamist vajab Rehemäe tee ristmik, mis suundub Heltermaa–Kärldla maanteele liiga terava nurga all. Liiklusohutuse tagamiseks ehitatakse seal Kärldlast väljasõidusuunale lisarada. Ristmiku ümberehitus, mis on tingitud kasvanud liiklustihedusest, algab mai teises pooles või juunis.

Korduspindamisi tehakse

tänavu 35 km ulatuses ja üle kogu maakonna. Pindamisele läheb ka Heltermaa–Kärldla–Luidja maantee Kärldla linnalõik. “Seda tuleb teha enne, kui teekattesse tekiavad augud,” selgitas Vaidla. “Kuus aastat on teeremondist möödas ja kui laseme veel niisama olla, siis varsti hakkame seda maanteed võrdlema Tallinna tänavatega.”

Saarlased toovad uut tüüpi teekatte

Riigihanke tulemusena hakkab polümeersete bituumeenitega Kärldas pindamistööd tegema AS Eesti Teed Saaremaalt. Vaidla ütles, et sellist tüüpi teekate on Hiiumaal täiesti uus. Kuna seda tööd vihmase ilmaga teha ei saa, on tõenäoline, et pindamised algavad kõige varem juuni

teises pooles.

Kärldla–Käina maantee renoveerimisel freesitakse Kärldla linnalõigult maha vana asfalt. Sellest purust saab Hausma külla viivat teed teha tolmuvabaks veel ühe kilomeetri jagu. Mullu jäi järg pooleli Suusteri hosteli ees, nüüd jätkatakse sealt kilomeetri jagu Helmerseni kivitulvi poole.

Jätkatakse ka kruusatee remonti Allika–Vaemla teel, kus parendamist ootab teelõigu Vaemla-poolne ots.

Avatud on Siberi silla ehitushange ja praegu kontrollitakse pakkumisdokumente. Kui kõik asjaolud on soodsad, saab maanteeamet ka silla ehituslepingu sõlmida.

Novembriks peaks Hiiumaal kõik teetööd valmis saama.

Puukborrelioosi oht

Ehkki puukborrelioosi esinemissagedus mullu võrreldes 2012. aastaga langes, on see terviseameti kinnitusel jätkuvalt kõrgel tasemel. Tänavu esimese kolme kuuga on juba registreeritud 88 borrelioosi haigestumist, vastavalt jaanuaris 37, veebruaris 21 ja märtsis 30. Entsefaliidijuhtumeid tänavu veel esinenud pole.

Puukborrelioosi haigestumisi registreeriti mullu 1132 korral, puukentsefaliiti haigestumisi oli 114. Aasta varem olid need arvud vastavalt 1546 ja 178. Tõeliseks borrelioosiaastaks oli aga 2011, mil registreeriti 2303 borrelioosijuhtu. Puukentsefaliiti haigestumisi oli siis 250.

Terviseameti avalike suhete juht Iiris Saluri ütles portaalele Tervis 24, et pärast 2007. aastat on perearstid ja

eriarstid oluliselt parandanud teadmisi puukborrelioosi suhtes, mille tulemusena on kasvanud laboratoorsete uuringute arv ja selgunud enam-vähem tegelik puukborrelioosi haigusjuhtude arv aastas.

Puukide arv kasvab

Samas on puukide arvukus ja nende bioloogiline aktiivsus looduses viimaste aastate jooksul oluliselt kasvanud ja seda mitte ainult Eestis. Seetõttu on Saluri sõnul oluliselt tihedamad inimeste kokkupuutete puukidega ja nakatumise sagedus.

Vaatamata ennetussoovitustele kasutada puugi-peleteid, riietuda sobilikult loodusesse minnes, pööratakse terviseameti kinnitusel jätkuvalt liiga vähe tähelepanu puukide hammustuse ennetamisele.

HL

Puugihammustuse vältimiseks:

- kanna heledat, pikkade varrukatega riietust, et puuke märgata, püksisääred topi sokkide või kummikute sisse; kasuta putukatõrjevahendeid;
- pärast puugiohtlikus piirkonnas viibimist kontrolli kogu keha, lastel hoolikalt ka kõrvatagused.
- Kui puuk on hammustanud:**
- katsu puuk võimalikult kiiresti nahalt eemaldada – kui puuk on nakatunud, siis on ka paar tundi olulised;
- kui see endal ei õnnestu, siis pöördu arsti poole abi saamiseks;
- ära haara puugist väga kõvasti kinni, hoidu tema tagakeha pigistamisest või määrimisest;
- võta temast võimalikult pea lähedalt kinni;
- võimalusel kasuta peenikesi pintsette (müügil on ka eriline puugieemaldamisvahend), sikuta ettevaatlikult;
- pese hammustuskoht vee ja seebiga või desinfitseeriva vahendiga;
- kui pärast metsaskäiku tekib mõne päeva või kuni kuu jooksul palavik või ilmnevad külmetushaiguse taolised haigusnähud või kui hakkab hammustuskoht punetama, otsi abi arstilt ning kindlasti räägi arstile nahalt leitud puugist või puugiohtlikus piirkonnas viibimisest.

NB! Terviseamet juhib tähelepanu, et puukentsefaliiti võib nakatuda ka toorpiima tarvitades.

Allikas: Terviseamet

LÜHIDALT

Kaubanduskoda tunnustas Tiit Kõuhkna aumärgiga

Laupäeval andis Eesti Kaubandus-tööstuskoda kevadballil üle kuus aumärki silmapaistvatele Eesti ettevõtjatele nende panuse eest Eesti ettevõtluse arendamisel.

I klassi aumärgid anti üle kolmele ettevõtjale eriliste teenete eest Eesti majanduse ja ettevõtluse pikaajalisele arendamisele. Aumärgi pälvis ka ASI Hiiu Kalur nõukogu esimees Tiit Kõuhkna, kes välismaal viibimise tõttu ise sündmusel osaleda ei saanud.

Lisaks Kõuhknaile said I klassi aumärgi ASI Wendre nõukogu esimees Peter Hunt ja ASI Kodumaja juhatuse esimees Lembit Lump.

II klassi aumärkidega märgiti ära ASI Viru Keemia Grupp juhatuse esimees Priit Rohumaa ja SA Ida-Virumaa Tööstusalade Arendus juhatuse liige Teet Kuusmik.

III klassi aumärgiga tunnustati Kaubanduskoja Tartu esinduse juhti Toomas Hanssonit eriliste ja pikaajaliste teenete eest piirkondliku ettevõtluse edendamisel.

Kaubanduskoja aumärke jagati 16. korda ja aumärgi on saanud enam kui sada inimest.

HL

Lennuliikluse muudatustest

Lepingujärgne lennuplaan kehtis liinil Tallinn–Kärdla–Tallinn kuni 13. aprillini. Hiiu maavalitsus teatas eile, et 14.–30. aprillini toimib lennuliiklus tavapärase sõiduplaani järgi. 1. maist aga on taas plaanis lennud ka kolmapäeviti-neljapäeviti. Kokku 12 reisi nädalas. Alanud on ka piletimüük sel perioodil toimuvatele lendudele.

Seoses riigipühaga toimub lend erandkorras neljapäeva, 17. aprilli õhtul ning lennud jäävad ära 18. aprilli õhtul ja 19. aprillil.

Kevadpühal, 1. mail toimuvad nii hommikune kui ka õhtune lend.

Hiiu maavalitsuse ja lennufirma Avies leping lennuliini teenindamiseks lõpeb pühapäeval. Ministeerium pikendas lepingut mai alguseni, kuna ministeeriumil pole veel õnnestunud uut vedajat leida. Eelmisele, märtsis korraldatud riigihankele ei laekunud pakkumist kummaltki kvalifitseeritud taotlejalt, ei ASilt Avies ega Leedu päritolu Transaviabaltikalt.

Ministeerium algatas märtsis uue väljakuulutamiseta läbiraakimistega riigihankemenetluse, mille pakkumiste esitamise tähtaeg oli eelmisel nädalal.

HR

Hiiumaa parvlaevad lähevad üle kevadisele sõiduplaanile

Täna, 15. aprillist hakkab Rohuküla–Heltermaa liinil kehtima kevadine parvlaevade sõiduplaan, milles põhiväljumised taas täpselt iga kolme tunni järel.

Reiside väljumisajad Hiiumaa liinil on teisipäevast saadegedamad. Väljumiste vahed vastassadamatest on vaid poolteist tundi varasema kahe tunni asemel. Erandiks on varahommikused reisirid Heltermaalt, mis toimuvad kahetunnise intervalliga. “Uut tüüpi ja tihedamad laevagraafikud on juba aastaga tõestanud oma vajalikkust, sest jõudsalt kasvavat reisijate ja sõidukite hulka enam neljatunnise reisiintervalliga teenindada ei suudaks – vähemalt mitte ilma pikkade ooteaegadeta, kuid see ei vasta kaasaegsetele standarditele, mille olemasolevate teenindamisel seadnud,” ütles vedaja OÜ Väinamere Liinid juhataja Urmas Treiel.

Kevadises sõiduplaanis, mis kehtib 25. maini, on 86 väljumist talvise 80 asemel, reisirid lisanduvad ka reedel ja pühapäeval. 25. maist lisandub veel iganädalaselt 28 väljumist, mis teeb nädalas kokku 114 reisi sel liinil. Suvisel tipphooajal 19. juunist 20. augustini on sõiduplaanis tööpäeviti 9 reisi ühel suunal ning reedeti ja pühapäeviti 11 reisi, kokku nädalas 132 reisi.

Liini teenindavad parvlaevad Hiiumaa ja Regula, millest viimasele mahub üldjärjekorrast oluliselt vähem sõidukeid.

Laevade asetus ja sõiduajad on näha e-pileti ostukalendris www.tuulelaevad.ee

HL

Jõulupuusaagija kahetseb tehtut

Märtsi lõpus, ühel ja samal päeval peetud kohtuistungil määras Pärnu maakohtu kohtunik Piia Jaaksoo karistused kahele Hiiumaa noormehele. Mõlemat karistati 20päevase arestiga, mis asendati 40 tunni üldkasuliku tööga.

Üks 19aastane noormees pälvis karistuse selle eest, et ta mullu 22. detsembri varahommikul soovis mootorsaaga langetada Keskväljakule paigaldatud jõulupuu ja kahjustas puu tüve. Hiiu Lehele ütles noormees, et oli purjus, kui läks jõulukuuske saagima, ning tal on oma teo pärast siiani väga häbi ja ta kahetseb seda.

Teist, samuti 19aastast noormeest karistati selle eest, et ta jõulureede öösel langetas Kärldas Rookopli 22 maja juurdepääsuteele männipuu, Hiiu tn 1 parklas puisturivis kasvanud nulu ja kahjustas mootorsaaga Tiigi tänava ristmiku lähedal kahte leppa. See noormees tekitas oma tegudega Hiiu vallavalitsusele 187eurose kahju.

HR

LÜHIDALT

Laste lauluvõistlused algavad

Tänavused laste lauluvõistlused on jälle pisut erilisemad, sest parimad solistid pääsevad laulma Eesti televisiooni saatesse "Laulukarusell".

Maakondliku laste lauluvõistluse korraldaja, Käina huvi- ja kultuurikeskuse direktor Ly Meldorf selgitas, et kuna järgmisel aastal on jälle vabariiklik "Laulukarusell", on ka kohalikel lauluvõistlustel nõudmised ja tingimused esinejaile samad.

Juhendi järgi saavad "Laulukarusellil" Hiiu maakonda esindada kolm laululast, kolme- kuni seitsmeaastaste, kaheksa- kuni kümneaastaste ja 11–13aastaste vanuserühmast igast üks.

Esimene lauluvõistlus "Emmaste laululind" algab kolmapäeval, 23. aprillil kell 18.30 Emmaste põhikooli saalis.

Kärdla kultuurikeskuses algab kooliealiste laste lauluvõistlus neljapäeval, 24. aprillil kell 18 ja lasteaialaste lauluvõistlus reedel, 25. aprillil kell 18.

Konkurss "Lauka laululind" Kõrgessaare vaba aja keskkuses algab reedel, 25. aprillil kell 18.

Käina laste lauluvõistlus algab Käina huvi ja kultuurikeskuses kolmapäeval, 30. aprillil kell 17. Kuna Käinas on palju soliste, kes vanemad kui 13 aastat, on seal kohalikul võistlusel liiks veel üks vanuserühm. "Nemad võistlevad vaid omavahel," lisas Meldorf.

Pühalepa valla laste lauluvõistlus "Pühalepa Pääsuke" toimub 7. mail Palade kooli saalis.

Maakondlik laste lauluvõistlus, kuhu pääsevad parimad viisipidajad, peetakse 10. mail Käina huvi- ja kultuurikeskuses. HK

"Kongress" linastub Kärdlas

Kinoklubis näitab neljapäeval filmi "Kongress", milles mängib Robin Wright Robin Wrighti, (vara)keskealist näitlejatar, kelle suuremad rollid on jäänud minevikku. Oma lastele mõeldes on ta nii mõnestki karjääriredeli-rollist ära öelnud ning oma agendi ja stuudio esindaja hinnangul peab "parim enne" eale lähenev näitlejatar pensionipõlve kindlustamiseks oma viimasest ölekõrrest haarama. Nad suudavad teda veenda laskma oma keha digitaliseerida, andes selle kasutusõiguse igaveseks stuudiole.

20 aastat hiljem sõidab Robin Abrahamasse, maailma esimesse täielikult animeeritud linna ning on tunnistajaks sündmustele, mis muudavad igaveseks inimkonda ja seda, mida nad peavad reaalsuseks...

"Kongress" võitis mullu Euroopa filmiauhindade jagamisel parima animafilmi kategooria.

Seanss algab Kärdla kultuurikeskuse kinosaaalis neljapäeval, 17. aprillil kell 17. HL

Olen kusagilt kuulnud või lugenud, et "kuni ükski veel mäletab, on inimene elus". Aga kui keegi mäletab ja sellest kirjutab ka, siis on see inimene nii kaua elus, kuni kirjutatu kaob.

Selle loo lükkas n-ö käima Hiiu Valla Teataja nr. 5 esiküljel ilmunud lookene, mis teatas, et Ene Eimre 70. sünniaastapäeva puhul toimub Kärdla muusikakooli saalis 25. aprillil mälestuskontsert ja mainis muuhulgas, et "kui kellelgi on soovi sellel kontserdil esineda või kooskäidud aegu meenutada, palume teatada..."

Et ma pole enam suurem asi kontserdilkäija ega esi- neja, mõtlesin, et tuletan meelde kõik, mida Enest tean või mäletan.

Ega seda palju ole: pisut suhtlemist, pisut koostööd.

Õigem kirjutaja oleks muidugi Anu Mühlberg, kellega Ene kõige rohkem koos esines ja harjutas.

Hiiu- ja muusika-inimestel on seda suhtlemist olnud kindlasti palju rohkem, mis sellest, et Ene eriline suhtleja polnud. Eriti kolleegidel Anneli Klausil ja Malle Mürgimäel, kellega koos nad muusikakoolis nn paleepöör- ret teha üritasid ja ka Käina Kaunite Kunstide kooli tööle läksid; või Anu Pärnal (Mühlbergil) ja Siim Liigil, kellega tal alates 1996 koosesinemisi oli. Samast aastast hakkas Ene andma tunde ka Käina Kaunite Kunstide koolis.

Märkidena on maha jäänud helikassett "Jäljed" (1997), millel Ilmi Liik loeb oma luulet poeg Siimu loominguga kahasse ja kelle luule üheks muusikaliseks saatjaks on ka klaveriduo Ene Eimre – Anu Mühlberg ja mille tegijate nimistu on nii aukartustäratav, et tasub kohe terveni ära tuua: Anne Jalakas, Siim Liik, Ene Eimre, Anu Mühlberg, Heili Meibaum, Joosep Vahermägi, Jaanus Jalakas, Anti Leiger; kammerkoor Gloria – dirigent Margo Kõlar; helirežissöörid Andres Toodo ja Margo Kõlar. See kassett on digita- liseeritud ja internetis kättesaadav tänini. Rohkem aga pole Ene esitusi ilmselt salvestatud kujul olemas. Millest on tuline kahju.

Teine füüsiline märk on minul imekombel säilinud kavalet 1998. aasta R. Tobiasi päevade avamisest Suuremõisa lossis, kus Ene koos Anu Mühlbergiga esitas ülimalt nõudlikke klaveripalu- neljal käel, milleks olid W. A. Mozarti "Teema variatsioonidega" G-duur, R. Tobiasi "Rondo c-moll", J. Brahmsi "16 valssi" op. 39 ja Ester Mägi "Kahekesi klimberdamas".

Aastail 1996–1998 toimusid Ene eestvedamisel klassi- kalise muusika õhtud Kärdla keskraamatukogus, kus

PLANIST (1944–2007)

kirja pannud Ave Alavainu

Ene Eimre 2011. aastal, mil ta valiti Hiiu- ja muusika- aasta õpetajaks ja noorpõlvepildil.

klaveriduos Anu Pärnaga (Mühlberg) esitati muusikat Bachist Tobiaseni.

Ene oli ka üks Tobiasi muusikapäevade, millele hiljem lisandus ka vabariigi muusikakoolide klaveriõpi- laste konkurss, generaator ja algataja juba 1992. aastal. Ja vedas neid kuni surmani.

Vahepealseks lustimi- seks.

Selle meenutuse kirjutami- se ajal mängib mul kogu aeg Klassikaraadio. Ja nagu üle mu öla "klaveripalu neljal käel" valesti lugedes tea- dustas diktor: "...Brahmsi Reekviemi saadab klaver nelja käega..."

Kärdla linna preemiaga autasustati Enet koos Anuga 1997. aastal.

Aasta õpetajaks valiti ta 2001.

Samal aastal sai ta presi- dendilt ka Valgetähe IV klassi ordeni.

Tulin Hiiu- ja muusika- aasta õpetajaks 1997. aastal. Aasta õpetajaks valiti ta 2001. Samal aastal sai ta presi- dendilt ka Valgetähe IV klassi ordeni.

Mõnda aega hiljem koh- tasin Tallinnas käies Riina Mikiveri (Gerretsit), kes Ene kaaslane konservatooriumi- päevilt. Riina ütles: "Ene oli meist kõige andekam. Mitte mina ei peaks esinema kont- serdilavadel, vaid tema".

Enel oli esitatavas alati oma suhtumine, mis aga ei kattunud kuigi tihti eri- ala-õppejõu (Bruno Lukk)

Kui ta teist korda veepinnale kerkis /ei mäleta, oli vist/ ei suutnud ma seda uskuda.

Kui ta kolmandat korda veepinnale kerkis olin jõudnud temaga harjuda. Kui ta neljandat korda enam ei tulnud, hakkasin teda ootama.

Nüüd olen juba kaksikümne aastat kaldakäija, tühjussevahtija, otsija, ootaja.

Tean täpselt, mida teeksin, kui ta jällegi tuleb. – Ei ta tule... Ainult kala löi sabaga. Ainult rulluv laine tõi rannale vett... Ei ta tule...

Järele talle, enne kui ta lõplikult vajub!

Vahemikul 1977–80 tegime muusikakooli väikeses saalis mitu kontsert-luuleõhtut. Ühe – millele tookordses "Nõukogude Hiiu- ja muusika- aasta õpetajaks" pani arvustaja toreda nime: "Nur- menukurada mööda" – isegi kultuurimaja suures saalis.

Siis sündis mul poeg ja me elud läksid Enega erinevaid radu.

Tagasi mõeldes olid need toredad aastad täis loomi- se ja vastastikuse andmise ning tulemuse publikuga jagamise rõõmu, sest see oli suurepärane koostöö. Olime mõlemad perfektsionistid e täiusehullud.

See oli just nimelt koostöö, sest Ene oli üks Suur Int- rovert, kes elas muusikas, muusikast ja muusikale. Kui käisin tal muusikakooli kõrvalmajas (praegu üks üksildane ja lagunev vabrikuaegsetest meistrite majadest Vabrikuväljaku ääres) ta til- lukeses pliidiküttega korteris külas, olin rääkijaks rohkem mina. Peamiselt kuulasime plaate.

Ene lemmikpianist oli üks 20. sajandi suurimaid – ukraina päritolu Nõukogude Liidu maailma-uhkus Svja- toslav Richter (1915–1997). Ene plaadikogu oli aukar- tustäratavalt suur. Ja tehnika selle kuulamiseks toleae- gse helitehnika viimane sõna: suurte puidust kōlarikas- tidega "Estonia-1 Stereo". Kui keegi seda radiolaat (aga nii nimetatigi Eestis, vabri- kus Punane RET toodetud vinüül-plaadimängijatega varustatud puust korpuses raadioid) näha, siis on see terveni minu käes. Natukene putitamist, ja see on töökor- ras ka.

Minu kätte sattus tänaseks juba museoloogilise väärtusega "Estonia-1" aga sel moel, et mu pojaisa Tiit käis Enel pärast ta Tormi täna- vasse kolimist abiks raskeid asju tõstmas ja kui Ene palus tal radiola keldrisse viia, küsis Tiit, kellel on tänini va- nade asjade kokkukogumise haigus, selle endale. Mis sai

Enel selle vastu olla!

Nii, nagu arenes tehnika, nii muutus ka Ene muu- sikakuulamis-aparatuuri kvaliteet. Viimati – siis, kui ta Tormi tänavas elas (ja suri) oli see ka viimase peal.

Huvitav, kuhu see sai?

Igal muusika-gurmaanil, eriti, kui ta on absoluutse kuulumisega, on ruumis oma ainus ja kindel koht, kus muusika jõuab kuulajani täiuslikult. Nii oli Juku-Kalle vanaisal Aleksander Raidil juba kuuekümnendatel poeg Mardi tehtud kvadroheliga, nii oli ka Enel see suur must nahast pöördtool, mis üle- jäänud toa-sisustuse suhtes päris lolli koha peal asus. Ar- van tänaseni, et selles kohas istumine on olnud minu kui väljavalitu au.

Huvitav, kuhu see tugitool sai?

Mingil ajal – see võis olla siis, kui Kata oli teises klassis – vast oli aasta 1982 – panin tütre Ene Eimre klaveri- klassi. Siis puutusin tema õpetamissüsteemiga ka 'seestpoolt' kokku: õpetaja täitis päevikut mingi erilise hoolega, päevikus olid saa- tesõnad emadele-isadele + igale lapsele individuaalsed noodiribad koduseks harju- tamiseks.

Saku muusikakooli klave- riõpetaja Reet Schumann, kes õppis Ene juures 1967–72, meenutas:

"Mäletan hästi noort Ene Eimret. Juhuse tahtel sat- tusin üheks tema esimeseks õpilaseks Kärdla lastemuusi- kakoolis. Tähelepanuväärne oli Ene erakordne andumine muusikale ja õpetamisele. Vähe on neid, kes nii suuda- vad ja tahavad pühenduda oma tööle. Tagantjärele võin öelda, et just sellist inimest oligi Hiiu- ja muusika- aasta õpetajaks. Tööd tegi ta ülima täpsuse ja kor- ralikkusega. Lapsele antava repertuaari oli ta eelnevalt põhjalikult läbi analüüsi- nud. Õpetamise protsess algas sellest hetkest, kui ta õpilasele loo kätte andis. Absoluutselt välistatud oli "õpi noodid selgeks, küll ma siis õpetan"-variant.

Ene juures taheti õppida, Hiiu- ja muusika- aasta õpetajaks. Ene Eimre õpilane."

Ta arvestas iga õpilase võimeid ja emotsionaalset eripära ka harjutuspalade valikul. Jutu sees (umbes nii, et suvi oli tulemas ja ma kü- sisin, mida ta oma pika koo- liõpetaja-puhkusega peale hakkab) tuli välja, et oma su- ved veetis ta ikka oma õpilas- tele mõeldes: koostas igale klaveriõpilasele järgmiseks õppeaastaks just (ja ainult) temale jõukohast õppe- ja harjutamisprogrammi.

Nüüd, tagantjärele, küsisin tütrelt, kuidas tema õpetaja Eimret mäletab. Vastus oli üllatav: "Tal oli mingi salaja- ne huumorimeel."

JÄRGNEB

LÜHIDALT

Harrastusteatri kogupereetendus

Kristel Salu lasteraamatu "Verdi ja Fred ehk sulle-rite juhtumised" põhjal dramatiseeris ja lavastas Kärkla kultuurikeskuse harrastusteatri lavastaja Kristjan Arunurm etenduse "Sullerite juhtumised".

Tegemist on kogupereetendusega, mille peategelasteks kaks varganägu, kes elavad põõningul riidekapis. Endale maja otsides hõivavad nad surnud professori elamu, kus hakkavad mängima professorit ja tema assistenti. "Edasi hakkavad juhtuma erinevad lood, kus sees ka õpetlik iva," ütles Arunurm.

Kontrollitendus on Kärkla kultuurikeskuse kinosaalis kolmapäeval, 16 aprillil ja esitendus 23. aprillil, mõlemad etendused algavad kell 19.

Mängivad Kärkla harrastusteatri näitlejad Janno Elmi, Öie Laksberg, Vahur Tulp, Rita Altmets, Henn Martinson, Tõnu Soop ja Kersti Ojasalu.

HK

Euroopa Kohvik avab uksed

Eesti Noorteühenduste liit kutsub aruteludele Euroopa Kohvikutesse, mis üheks päevaks avatakse kõigis Eesti 15 maakonnas.

Hiiumaal avatakse kohvik kolmapäeval, 23. aprillil kell 12.30 Kärklas kohvikus Rannapaargu ning arutlusele tulevad seal Euroopas ja kohalikus elus päevakohased teemad. Ühise laua taha kutsutakse nii noored kui kohaliku elu edendajad.

HK

Pranglimises erakordselt edukalt

Kolmapäeval viidi Käinas läbi pranglimise suursaarte finaali, kus Emmaste põhikool ja Kärkla ühisgümnaasium (ÜG) teistele suurt sõnaõigust ei jätanud.

Lisaks edule maakondlikul tasandil pääsesid mõlemad koolid esmakordselt ka vabariiklikku finaali, mis toimub 25. aprillil Tallinnas. Sealjuures finaali jõudis 28 paremat võistkonda, kelle seas nii alg-, põhi- kui kesk- koolid, lisaks muud tiimid või õpetajate koondised.

Varem on vabariiklikku finaali jõudnud Hiiumaalt Suuremõisa põhikool ja Käina gümnaasium. Viimati, aastal 2008 Suuremõisa kool.

Suursaarte finaalis võisteldi neljas kategoorias. Kavas oli viievõistlus ehk igal osalejal tuli panna oma oskused proovile viiel erineval viisil, näiteks liitmises.

Kõige nooremate ehk sirgujate seas võitis Emmaste põhikool paremusjärjestuses seitse kõrgeimat kohta! Või-

Isa ja tütar: pranglimisvõistluse korraldaja Margus Sõmer autastab võitjat Marek Sõmerit.

tis Samuel Sülla 8747 punktiga, mis andis vabariigis 67. kohta. Teine oli Annabel Nigu 8383 punktiga, olles Eestis 73. Vabariigis saja sekka, 83. kohale mahtus veel Kertu Liisa Pötter 8217 silmaga.

Oskajate ehk 4.–6. klassi õpilaste seas viidi üks poodiumikoht ka Saaremaale: teine koht Triinu-Liis Torril Kärlast. Esikoha teenis aga Kärkla ÜG õpilane Andres Sõmer 13 493 punktiga, mis

vabariiklikus arvestuses andis 14. kohta. Kolmas oli Kristjan Ugam Emmastest, kes teenis 10 547 punkti, olles Eestis 46. Saja sekka mahtusid ka Berenike Järvekül (Kärkla, 89. koht) ja

Karl-Markus Kivioja (Käina, 94. koht).

Võistluste parima tulemuse eest hoolitses aga Kärkla ÜG 8. klassi õpilane Marek Sõmer, kes võitis neidude-noormeeste arvestuses. Kogutud 20 134 punkti asetavad ta neidude seas Eestis kolmandaks, sealjuures on teise koha omanik vaid 30 punkti eespool.

See tagab Sõmerile pääsu 3. mail Väimelas peetavatele maailmameistrivõistlustele. Virtuaalses paremusjärjestuses on ta seal hetkel kuues.

Suursaarte finaalis teenis teise koha 11 348 punktiga Teele Talts ja kolmanda 10 147 punktiga Merlyn Valberg. Vabariigis olid nad vastavalt 56. ja 81. kohal. Mõlemad õpivad Kärkla koolis.

Täiskasvanutest parim oli Emmaste põhikooli matemaatikaõpetaja Margus Sõmer 15 757 punktiga. See andis Eesti arvestuses 22. kohta. HERGO TASUJA

Väikekandlekursusel veel mõned kohad

Käina kaunite kunstide kooli rahvamuusikaõpetaja ja Hiiu Folgi peakorraldaja Astrid Nõlvak kutsub huvilisi väikekannelt õppima!

"Väikekannel on lihtne pill alustamiseks teekonda muusikamaailma," kinnitab Nõlvak.

Kursuse jooksul tutvutakse erinevate mänguvõimalustega ja õpitakse kasutama nii noppimis- kui katmis-tehnikat. Kursusel osalejad

saavad selgeks neli-viis lugu ja mitmed laulude saatmisvõimalused.

Kokku toimub Käina huvija kultuurikeskuses kümme akadeemilist tundi, millest üks kestab 45 minutit. Kursuse toimumispäevadeks jäävad reede-laupäev või laupäev-pühapäev ning kokku saadakse neli korda. Astrid Nõlvak ütles, et täpsed ajad pannakse paika siis, kui grupp koos ja nii, nagu kõigile sobib.

Õppetöö toimub G-duuri kanneldegaga ja kannelt saab vajadusel kohapeal laenata.

Õppegrupi maksimaalne suurus on kümme-kaksteist inimest, seni on kursusele registreerunud seitse huvilist.

Kursuse lõpus antakse ühiselt väike kontsert ja osalejad saavad vastava tunnistuse.

Kursuse tasu on 30 eurot ja see sisaldab kohvi- ja tee-pausi.

Huvilised saavad registreerida astrid.nolvak@gmail.com või tel 5615 0002.

HL

Astrid Nõlvak väikekannelt mängimas.

Kirikukoor Anna muljed Rootsi kontsertreisist

Reismuljeid Anna kontsertreisilt Rootsi jagab dirigent Helle Nittim.

Umbes pool aastat tagasi tuli Mari lauluproovi jutuga, et kui me tahaksime Rootsi minna, siis kutsub Norrköpingu õpetajate koor meid külla. Muidugi tahtsime. Aega oli veel palju, mille sisse mahtus igasuguseid etteasteid kirikus ja väljaspool kirikut, pluss veel eelseisva üldlaulupeo laulude õppimine. Veebruaris läks aga tõeliselt kiireks ka Rootsi kavaga. See oli juba nagu tõeline maraton, mis sisaldas ka lisaproove, sealhulgas laululaagrit Paladel – mitu tundi laulmist, vahele veidi kehakinnitust ja jälle laul lahti.

Nüüd on see siis tehtud! Rootsist tagasi kodus, meele muljeist pungil. Koos sõiduga kestis reis ühtekokku neli päeva, 27.–30. märtsini. Andsime kohaliku kooriga ühise kontserdi Hemgarde-nis ehk meie mõistes selt-simajas. Saali akustika oli huvitavalt omapärane, kuid üsna hea. Lõuna söödud, saaliproov tehtud, siirdusime kõrvalmajja, kus parajasti oli oma lugusid harjutamas

Kirikukoor Anna Rootsis Norrköpingus.

pensionäridest koosnev tsitrimängijate ansambel. Olime küll juba teada saanud, et nad meiega seal kohtuda tahavad, kuid see, mis järgnes, oli ikkagi üllatus. Kusjuures ääretult meeldiv ja põnev. Meilegi olid pillid valmis pandud, nii et "igauhel oma pill" ja kohalike pillimeeste valvsa, kuid sõbraliku pilgu all saime oma esimese tsitrimängu õppetunni. Tore oli! Tegime mitu lugu, saime ka kaasa laulda. Kaks laulu olid meile täiesti tuttava-

te viisidega, nemad laulsid rootsi, meie eesti keeles. Üks oli "Kalle Kusta" ja teine vene rahvalaul "Tasa heliseb kelluke väljal". Siis tahtsid nad kuulda meilt ühte väga eestilikku lugu, mida kõik Eestis oskavad. Laulsime "Ei saa mitte vaiki olla" ja mitmed olid pisarais. See oli üks ütlemlata meeldiv kohtumine.

Kuna kontserdini oli veel paar-kolm tunnikest aega, siis oli meil hea võimalus tutvuda linnaga. Suures Rootsi

riigis võib trammi näha vaid kolme linna tänavail ja üks nendest linnadest ongi Norrköping. Ka see oli meile üllatus. Linn on tegelikult üsna suur ja päris ilus. Ka ilm oli täiesti kevadiselt soe, palju õitsvaid lilli ja puid. Oli see nüüd mandlipuu või midagi muud?

Õhtune kontsert läks hästi, publik oli tore – osa nendest kohalikest eestlastest – ja vastuvõtt oli väga soe. Kuulsime palju tänusõnu ja mõnedega sai ka üsna pikalt juttu puhu-

tud. Pärast kontserti istusime kohaliku kooriga ühises lauas, kus pakuti maitstvat õhtueinet ja vestlus käis nii rootsi kui eesti keeles, sekka ka pisut inglise keelt. Rootsi keele oskajaid on meil ju ainult kaks. Muidugi ei puudunud ka laul. Järgmisel aastal ootame neid aga Hiiumaale.

Õobisime peredes ja jälle oli kõik ülivõrdes. Kui laupäeva hommikul Stockholmi poole sõitma hakkasime, saime teele kaasa veel suure-suure termosetäie kohvi ja maitsevaid küpsiseid.

Stockholmis saime kõrgelt kaldapealselt linna panoraa-mi imetleda, siis jalutasime mööda vanalinna kitsaid tänavaid, nägime ilusaid vanu maju ja kirikuid ning jälgisime vahtkonnavahtust kuningalossi juures. Kõige huvilisemad jõudsid ka lossi juurde kuulvas muuseumis ära käia. Ja kui me siis enne sadamasse sõitu bussi juurde kogunesime, olime kõik ühisel arvamusel, et Stockholm on ikka üks väga ilus linn.

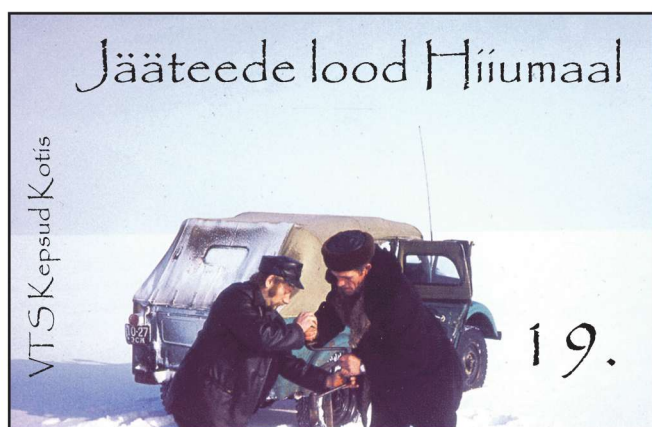
Laeva peal vaatasime šouid, võtsime osa muusikamängust – oi, oi, oi, kui ilusasti mängujuht laulis!, eriti Frank Sinatra ja Louis Armstrongi laule – kananahk

tuli ihule – ja siis palus ta keset laulu meie Pille tantsu-tuurile. Nii minnes kui ka tulles noppisid meie tüdrukud üksteise järel igasuguseid võite. Marina ostis pileti ühele väikesele tüdrukule. See pileti sai koguni peavõidu – reisivautšeri, sama pileti konts sai aga veel teisegi võidu. Üks väike tüdruk sai väga õnnelikuks ja küllap tema vanemadki. Muidugi käisid nad pärast loomisist Marinat tänamas.

Ja üllatus-üllatus! Juba on plaanis uus reis, seekord Sankt Peterburgi, juba sügisel. See otsustati bussis käigu pealt. Suur osa selles otsustuses oli meie bussijuhil Tiidul, kes suure asjatund-jana Peterburi reise alal asja lihtsalt ära tegi, pannes kinni nii kontserdi aja Jaani kirikus kui ka ööbimise ja kogu lugu. Suured tänud Tiidule. Palju tänu ka Eesti kultuurkapitalile, OÜ-le Tiit Reisid ja Pühalepa vallavalit-susele, kes meie Rootsi reisi toetasid. Aitäh!

HELLE NITTIM
Pühalepa kirikukoori
Anna dirigent

JÄRJEJUTT

Edasi sõita on mõtetu. Keeran tulnud teed tagasi, jõudes kohani, kust alustasin, ja jätkan sealt sõitu vastaspoole. Ma ei saa ju Hiiumaale tagasi minna, sest usun, et nüüd on küllap kõikjal juba jää kaldast lahti rebitud. Sama võib muidugi olla juhtunud ka Saaremaa-poolse kaldaääriga. Praolähedane äär, millel nüüd aeglaselt sõidan, on üks vee ja lume segu.

Olen jõudnud lähedale suurtele rüsiääkühilatele, kui järsku märkan enda üllatuseks kahte teineteise lähestikku lumele püsti asetatud tumedat õllepudelit. Siin on olnud inimesed. Peatan auto ja astun sellesse märga lumepudrusse. Südameelõigid muutuvad kiiremaks, kui avastan pudelitest tagapool jääpraole kokkulöödud plankudest oskuslikult meisterdatud silla. Kuigi ka silla alt purskab veesammas üles, on sild ise siiani kindlalt paigas püsinud. Õllepudelid on nagu minivärvapostid asetatud enne silda ja nende vahelt mahun ma parasjagu masinaga läbi, enne kui silla ületan. Mõttes olen tänulik oma eelsõitnud kaasmaalastele, kelle abita oleksin jäänud väga tobedasse olukorda. Silla on nad jätanud ilmse kavatsusega tulla tagasi nii kiiresti kui võimalik ja pudelid teed tähistama, et kohta lihtsam leida oleks. Nii on minu arvamine nüüd juba teisel pool pragu sõitu jätkates. Aga silla püsivusse mul suurt usku ei ole. Prao laienemisega ta kukub merre, kokkusurumisel aga sild lihtsalt puruneb. Tean, et tagasiteed mul enam ei ole ja kui õnnestub maale jõuda, siis ainult Saaremaale. Eespool aga näen üha rohkem vett jää ja varsti ei kuulegi ma enam rataste alt kostmas lumeringinat, vaid hoopis veesolinat. Vett tuiskab tuulega sisse auto lahtisest uksest ja minu vasak külg ja püksisääred on varsti märjad. Peagi ulatub vesi juba autopõhjani ja selle virvenduse tõttu tema pinnal, mille tuul tekitab, ei näe ma enam, mis võib olla selle veepinna all, kas praod või võin ma millelegi muule otsa sõita. Tean ka seda, et kui veetase veelgi tõuseb ja katab sumbuti-toru, seiskub mootor ja edasisõit autoga on lõppenud. Ikka enam ja enam näen küll vasakul ja paremal rüsiäävälle ning valge lumega kaetud kuhilaid nüüd juba tumedast veest välja paistmas. Vaatamata varitsevale ohule ja teadmatusele, kas saan kaldale või ei, on see looduspilt ometigi nii ilus, ürgne ning paeluv.

Lumesadu on lakanud, torm selle eest tegutseb aga veelgi vihasemalt. Vasakult on märgata rüsiäävällide tagant üksikuid kaugeid tumedaid triipe. Peaksid olema minu arvates puuladavad Muhus. Merepind selles suunas on kõigest tuule poolt kokkulükatust niivõrd umbes, et sealtpoolt maale sõita näib mõttetu. Korraga mulle tundub, et autorattad pöörlevad veealusel libedal jää kohapeal. Peab olema mingi nähtamatu takistus. Lülitan sisse tagurpidikäigu, targemat ei midagi. Vaatamata edasitagasi vuristamisele, seisab auto kohapeal.

Kuidas edasi toimida? Topin vasaku jala püksisääre talvesaapasse, siis pikkamööda selle autouksest välja külma vette. Vesi ulatub poole sääreni ja nüüd tunnen jääd saapa all. Jahe vesi imbub saapasse ning püksisäärde, tekitades ebamugava tunde. Tõusen püsti, tuues keha välja ukseavast, sealjuures toetun kogu kehaga vasakule veesolevale jalale. Parem jalg töötab gaasipedaalil ja õlaga ukseavas püüan lükata autot. Tagaratta all keeb vesi. Panen kogu oma jõu lükkamisele ning siis teeb auto tagaosa kohapeal 45° pöörde, sellega on ta ühtlasi saanud mööda vee all olevast takistusest, sest nüüd sõostab auto nii järsku paigalt, et jään vaevu rooli külge rippuma. Püüan enam toetuda autos gaasipedaalil olevale jalale, et saada autosse. Sellega toimub aga ka surve gaasile, auto võtab kiirust juurde, minu vasak jalga ei taha aga ikka veel veest välja tulla. Ripun rooli küljes, masin hakkab kohapeal ringe tegema. Lõpuks suudan vasaku käega keerata süütevõtit ja auto peatub. Nüüd saan autosse tõsta ka oma taguotsani veest nõretava märja jala. Jätkan sõitu. Muhumaa rand oma täislükatud rüsiäävällidega ei ole kaugel ja millegipärast tuleb mulle liigagi lähedale. Teisel pool ees mustendavad ka juba Saaremaa puuladavad. Parandan mitu korda kurssi, võttes suuna rohkem Saaremaa poole, aga oma imestuseks lähenen enam ja enam Muhu ranna rüsiääle. Võtab aega, enne kui avastan tõe. Paremal küljelt puhub tugev Soela väina poolt tulev tuul, veealune jääpind aga on libe ja minu kerge tühi auto on selles veteväljas kui tormis ekslev lootsik tuule lükata, pealegi virvendavates lainetes ei ole lähedal orientiiri. Et sellest tuule mängukanniks olemisest pääseda, keeran autonina otse vastutuult Soela poole. Jällegi on ees nüüd avameri ja minul tekib tunne, et see ei olegi auto, vaid paat, millega siin veteavaruses seilan.

JÄRGNEB

Südamenädalal liikugem tervise heaks!

Südamenädalal on Hiiumaa eri paigus toimumas mitmeid tervisespordisündmusi, millest tasuks osa võtta.

LIINA SINIVEER
liina.siniveer@hiuleht.ee

Südamenädala Hiiumaa sündmuste korraldaja, maakonna terviseedenduse spetsialist Vilma Tikerpuu ütles, et liikumine on vajalik igas vanuses inimestele selleks, et tõsta töövõimet ja saavutada hea enesetunne. Ta lisas, et regulaarne keheline aktiivsus on parim viis ennetada südamehaigusi ja langetada vähiriski, samuti alaneb kõrgeenenud vererõhk, väheneb "halva" ja suureneb "hea" kolesterooli tase, väheneb tromboosirisk, langeb kehakaal ning paraneb meeleolu, lisaks paraneb suhkru ainevahetus, mis hoiab ära suhkruhaiguse tekke. "Seega teeme liikumise oma kehale ja vaimule hindamatu teene, mida keegi teine meie eest teha ei saa," ütles Tikerpuu.

Südameervise heaks sobib kõndida, matkata, teha kepikõndi, joosta, sõita jalgrattal, tantsida, ujuda, harrastada vesiaeroobikat ja rulluisutada – eelistatud on ühtlase koormusega tegevused. "Seega on võimalusi väga palju ja igaüks saab nendest välja valida sobivamad," märkis Tikerpuu.

Tema sõnul on Hiiumaal õnneks kõigeks selleks väga head võimalused – omavalit-

Pühapäeval sai südamenädala raames osaleda Käinas Maarika Kiislari (seisab) zumba-treeningul.

sused, koolid ja lasteaiad on lisaks igapäevastele tegevustele kavandanud mõnusa südamenädala üritusi. "Just nüüd on õige aeg alustamiseks, sest see toob puna palgele, teeb rinna rõõmsaks, paneb silmad särama!" kinnitas Tikerpuu.

Täna, 15. aprillil kell 18 algab Emmaste spordihallis pilates-võimlemist tutvustav treening, mis kestab umbes tunni. Huvilistel palutakse võimalusel kaasa võtta võimlemismatt.

Homme on Pühalepa valla töötajad ja haridustöötajad oodatud Paluküla discgolfi rajale, kus kell 15 algab Hiiumaa Discgolfi klubi avatud võistlus discgolfi harrastajatele ja uutele huvilistele.

Neljapäeval kell 18.30 saab Palade spordihallis teha tutvustust sulgpallimänguga: tutvustatakse sulgpallireegleid, antakse mängu algõpetust ja toimub sulgpallivõistlus.

Samal ajal, kell 18.30 algab Emmaste spordihallis teine tutvustav pilatesitreening.

auhinnad.

Samal päeval kell 12 väljub Pritsumaja parklast buss mägitatkaale Kõpu Rebas-temäele.

Laupäeval on sündmusi ka Käina spordikeskuses: kell 10.30 algab jõusaalitreening edasijõudnutele, juhendab Alice Mikk; kell 12 algab jõusaalitreening algatajatele ja tutvustav ronimisseina treening; pärastlõunal kell 14 viib Alice Mikk samas läbi HIIT intervalltreeningu. Pärast treeninguid on kõik osalejad oodatud ujuma ja jõusaali.

Kõik südamenädala sündmused on osalejate jaoks tasuta.

Kirjutage meile!

Kui olete näinud/kuulnud/teinud/saanud või leidnud midagi huvitavat, siis kirjutage sellest ka Hiiu Lehte toimetusele.

MTÜ Hiiumaa Nõuandekeskus korraldab 21. aprillil algusega kl 10 Käina kultuurikeskuses (Mäe tn 2) maakondliku infopäeva teemal

PINDALATOETUSED 2014

Infopäeval käsitletavat teemat:

Otsetoetused. Pindalapõhised MAK toetused.

oetuste saamise tingimused ja taotlusvormide täitmine.

Lektorid on Veeve Kaasik ja Tiina Kattel.

Infopäev toimub MAK meetme 1.1 toetuse abil ja on osalejatele tasuta.

Eelregistreerimine vajalik: info@hiuteave.ee või telefonil 463 1191.

RMK ANNAB RENDILE

RMK Hiiumaa metskond annab valikpakkumise korras tasu eest rendile

Hiiumaal RMK valduses olevaid maaüksusi poollooduslike koosluste taastamiseks ja hooldamiseks.

Kasutaja kohustuslikuks tegevuseks renditava vara suhtes on bioloogilise mitmekesisuse säilitamine, arvestades Keskkonnaameti poolt konkreetse maatüki osas kehtestatud eritingimusi.

Valikpakkumisel osalejal tuleb esitada RMK Hiiumaa metskonda kirjalik pakkumine suletud ümbrikus, mis on tähistatud märkiga "Maade kasutusse andmine. Maatüki nimetus. Mitte avada enne 23. aprilli 2014. a. kell 11" RMK Hiiumaa metskonna aadressil Väike-Tiigi 8, Kärkla, 92411, Hiiu maakond hiljemalt 23. aprillil 2014 kell 10.

Pakkumine peab sisaldama pakkuja nime ja elu- või asukohta, kasutusse soovitava maatüki andmed (katastritunnus, lähiaadress), pakutavat rendi suurust numbrite ja sõnadega hektari kohta aastas täisarvuna (ilma eurosentideta), pakkumise esitamise kuupäev, pakkumise esitaja allkiri, esinduse korral esindusõigust tõendav dokument.

Informatsiooni valikpakkumisele minevate maaüksuste asukoha, suuruse ja muude kasutusse andmise tingimuste kohta on võimalik saada RMK Hiiumaa metskonnast meilil hiiumaa@rmk.ee. Teade valikpakkumise tingimuste kohta avaldatakse Ametlikes Teadaannetes ja RMK kodulehel.

Toompuiestee 24, 10149 Tallinn
tel 676 7500, faks 676 7510
rmk@rmk.ee www.rmk.ee

MTÜ Hiiumaa Nõuandekeskus korraldab 23. aprillil algusega kl 10 Käina kultuurikeskuse väikeses saalis MAK II telje toetuste ja otsetoetuste

TASUTA INFOPÄEVA

Teemad:

- 2014 rakendunud NV nõuded
- Muudatused MAK 2007–2013 II telje toetuste (Natura 2000 toetus põllumajandusmaale; keskkonnasõbraliku majandamise toetus; mahepõllumajandusliku tootmise toetus; ohustatud tõugu looma pidamise toetus; kohaliku sorti taimede kasvatamise toetus; poolloodusliku koosluse hooldamise toetus; loomade heaolu: loomade karjatamise toetus; Natura 2000 toetus erametsamaale) ning I samba pindalatoetuste taotlemisel.
- e-PRIA tutvustus

Lektorid on Veeve Kaasik ja Tiina Kattel.

Infopäeva tellija on põllumajandusministeerium, korraldamist toetab Euroopa Liit.

Eelregistreerimine vajalik: info@hiuteave.ee või telefonil 463 1191.

KUULUTUSED

SÕIDUKID

• Müüa Suzuki Baleno. Tel 5344 4748

KINNISVARA

• Vahetada 1toal kõigi mug II k asuv krt Kärdlas samaväärse vastu I korrusel. Tel 469 8089
• Ostan metsamaad, võib olla ka raiutud. Raha kohe! Tel 511 2781
• OÜ ETEST PR ostab metsa- ja põllumaad. Tel 504 5215, 514 5215

Metskond OÜ

• **METSKOND OÜ.** Ostame metsamaad ja kasvavat metsa. Parim hind. Tel 509 0260, metskond@gmail.com

MÜÜA

• Müüa kummid Winter Tact 195/65/15" ja valuveljed 15" Borbet. Tel 508 4095
• Müüa teraviljakülvik Juko 3 m, h: 800 €. Tel 508 4531
• Müüa MTZ-05 motoplokk lisadega ja AL-paati Avtobot '91.a (3 inim). Tel 5397 3131
• Müüa roheline aiavõrk (1,5m x 50m) koos aiapostide, aiapostijalgade jm-ga. Hind kokkuleppel. Tel 553 4591
• Müüa sõnnikut koos kohaletoomisega. Tel 5360 6871
• Müüa kanamune ja mahekaalikat. Tel 469 3108, 5647 5785
• Müüa soodsalt lõhutud küttepuid ja saetud pindasid. Tel 5666 6350
• Müüa lõhutud küttepuid. Tel 5616 7153
• Müüa lõhutud küttepuid, toome ise kohale. Tel 517 0756

ÜÜRIN

• Soovin võtta rendile põllumaad. Pakkumised hinnasoovi ja kastrinumbriga palun SMSi. Tel 5558 0268

OSTAN

• Ostan kontaktoreid, kaitselüliteid, raadiojaamu, otsilloskoope, trükkplaatide detaile ning aparatuuri. Tel 5458 3370
• Ostan piimanõusid ja lüpsiku. Tel 5673 2843
• Ostan 50 väikest kasutatud eterniitplaati. Tel 5352 8083
• Ostan töökorras kasutatud külmkapi. Tel 5043623 Karl
• Ostan väiksema remontivajava külmkambri või selle ukse. Tel 504 6212
• Ostan kuuselatte (70 tk). Tel 502

Olev Orgmetsa aiandusäri müüb viljapuude ja marjapõõsaste istikuid, maasikataimi, suureõielisi võorasemasid ja õitsvaid priimulaid reedel, 18. aprillil kl 8 Suuremõisas, 9.30 Emmastes, 12 Nurstes, 14 Kõrgessaare AjaO juures, 17 Käina parklas, laupäeval, 19. aprillil kl 9 Kärkla turul. Info tel 529 4998

Käina Lasteaed Tirtspõnni võtab konkursi korras tööle LASTE-AIAÕPETAJA. Tööleasumine 18. august 2014. a. Avaldus, CV ja kvalifikatsiooninõuetele vastavust tõendavate dokumentide koopiad esitada hiljemalt **7. maiks** elektrooniliselt kainalasteaed@hotmail.ee või aadressil Hiiu mnt 1b, 92101 Käina alevik, Hiiumaa. Täiendavat infot saab küsida tel 463 6421, 53434789.

OÜ Annemeli

Suitsuliha ja vorstitooted müügil

**16. aprillil Emmastes
17. ja 18. aprillil Käinas
19. aprillil Kärkla turul**

HIIU PUU

Ostame metsamaad ja kasvavat metsa

**Tel 507 3895
hiiupuu@gmail.com**

Dagö Trade OÜ

1916 Kalle
• Ostan klaveri. Tel 501 1451
• Ostan plastikpaadi (võib koos mootoriga). Tel 509 6498
• Ostan ankrupildiga lauanõusid, tulen ise järele. Tel 5679 7657

• Ostan laevaga rombikujulisi merekooli märke. Tel 5679 7657
• Ostan taastamiseks vana pedaalidega lasteauto. Tel 5354 8562

TÖÖ

• Meretamme OÜ otsib algavaks hooajaks kokka ja abikokka. Kandideerimiseks saata CV tea. kaaramees@mail.ee või helistada tel 5331 6291

LOOMAD

• Müüa 2kuused kuldse retriiveri kutsikad. Tel 520 7446

TEENUS

• Tänavakivide paigaldus. Tel 5661 8812
• Müüa lõhutud küttepuid. Halumasina teenus. Tel 505 5708
• Valmistan ettetellimisel katuse haavalaastu. Tel 5624 0857
• Septikute ja mahutite valmistamine klaasplastist, otse tootjalt Läänemaal. Tel 551 0428, e-mail ain.raali@mail.ee

FIRMAKUULUTUS

• **KAARDID ENNUSTAVAD** tel 900 1727, 24H, h: 1,09 €/min
• **SAAREMETSAD.** Ostame parima hinnaga igasugust metsamaad, paberipuud ja palki. Aitame metsa üles töötada. Tel 5342 7212, 5333 2085, saaremetсад@gmail.com

Pakume tööd kodu-õele Hiiu maakonnas
Eeldame:
- koduõe täiendkoolitust või õe erialast koolitust
- juhiloa olemasolu
- võimalust kasutada isiklikku sõiduautot
Tasu 5,50 €/visiit. Kütuse kompensatsioon.
CV saata: koduoendus@hotmail.com

Puurkaevude puurimine, tel 5569 4310, www.puurvesi.ee, **Puurvesi OÜ.**

TÄNU

Hiiumaa võrkpalliklubi U-18 meeskond ja treener Ülari Kaibald tänavad kõiki pöödlahoidjaid ja toetajaid: OÜ Vesset, ATV Transport, OÜ Dagö Trade, OÜ Mardi, OÜ Dale, Hansa Liinid, Käina vald, Kalvi Pink ja Marko Ollik.

TEATED

Energeetikapäeva teemad

Energeetikakonverentsil "Tuulepealne maa" käsitletakse muuhulgas teemasid:

Aga äkki saabki ilma tuugeniteta? Mida Maailma energeetikanõukogu näeb energeetika tulevikuna? Kas passiivmaja on Sinu võimalik pensionisammas? Kas Hiiumaa päikesega saab koduse energiavajaduse katta? Milline näeb välja Hiiumaa horisont, kui tuugenid merel tiirlevad? Kas on võimalik elu tuugenite kõrval – 11 aastat kogemust Läänemaal.
"Loodame konverentsilt erapooletut ja tasakaalus arutelu tuuleparkide teemal," ütles konverentsi korraldaja Karin Kokla.
Energeetikapäev "Tuulepealne maa" algab Kärkla kultuuri-keskuses neljapäeval, 17. aprillil kell 10.

Hiiu maavalitsus

Osta küttepuud Halupuust!
Taara tagastamisel laotud rm alates 28 €
Minimaalne tellimuse kogus 3,7 rm
Telefon: 5333 2284

KUULUTUSE TELLIMINE

tel/faks 463 2199
hiiuleht@hiiuleht.ee

Loodusõhtu

Neljapäeval, 17. aprillil algusega kell 18 toimub Orjaku seltsimajas loodusõhtu Arne Aderiga.

Loodusõhtu keskendub loodusmehe Arne Aderi tegemistele. Pilte saab näha nii merelt kui metsast. Uurime Eestimaa nägu läbi maastike ja (elu)rikkust läbi kodumaa loomade ning taimede.

Mis on pildiline kirjaoskus ja kuidas lugusid ning lumma pildile püüda?

Loodusõhtu toimumist toetab SA Keskkonnainvesteeringute Keskus. Loodusõhtu on tasuta.

Lisainfo: Diana Leenurm, Keskkonnaameti keskkonhariduse spetsialist, 5688 1413, diana.leenurm@keskkonnaamet.ee

VANAMETALLI KOKKUOST

- Vanametalli äraveoks telli VANARAUATAKSO
- Küttepuude müük • Freesafaldi müük
- Akude ja autoromude ost ning arvelt kustutamine.

Kärklas Käina mnt 23, endise metsamajandi territooriumil

**Tel 517 0756
www.feralmet.ee**

Oleme avatud: E–R 9–17

EESTI METSANDUSETTEVÕTE AASTAST 2001

EESTI METSNIK
Metsameister üle Eesti

**Hooldusraided
Uuendusraided
Raietööd ja transport**

**Metsamaa ost
Kasvava metsa ost
Metsamaterjali ost**

Metsaomaniku nõustamine

TEIE METSAMEISTER *Eesti Metsnik*

info@eestimetsnik.ee tel 5046774 www.eestimetsnik.ee

KIRIKUTEATED

EELK

Neljapäeval, 17. aprillil (Suur Neljapäev: "Püha armulaud") kl 15 Käina kogudusemajas (Lootuse tn 4) missa, kl 18 Kärkla kirikus missa.

Reedel, 18. aprillil (Suur Reede: "Jumala Tall") kl 10 Kärkla kirikus jumalateenistus, kl 11 Emmaste kirikus jumalateenistus, kl 12 Reigi kirikus jumalateenistus, kl 13 Mänspää kabelis jumalateenistus, kl 14.30 Pühalepa kirikus jumalateenistus, kl 15 Käina kogudusemajas (Lootuse tn 4) jumalateenistus.

Laupäeval, 19. aprillil (Vaikne Laupäev: "Jeesus on hauas") kl 18 Kärkla kirikus õhtupalvus, kl 21 Kassari kabelis Kristuse ülestõusmise püha vigiilia ja paasaöö missa, ristimispüha (kaasa võtta küünal).

Pühapäeval, 20. aprillil (Kristuse ülestõusmise püha: "Kristus on surnuist ülestõusnud!") kl 10 Kärkla kirikus missa, kl 12 Reigi kirikus missa, kl 13 Mänspää kabelis jumalateenistus, kl 14.30 Pühalepa kirikus missa, kl 17 Emmaste kirikus missa.

Baptisti kogudused

Pühapäeviti kl 11 Kärdlas (Kabeli tn 3), kl 11 Paladel, kl 11 Käinas (iga kuu 4. pühap koosolekut ei ole), kl 14 Jausas igal 1. ja 3. pühap, kl 11 Harjul, kl 11 Nurstes, kl 11 Lugusel, kl 12.30 Hillestes, Lauka palvemajas iga kuu 3. pühap kl 15 jumalateenistus.

Kristlikud koosolekud

Pühapäeviti kl 14 Kärkla muusikakooli saalis (Uus tn 4) ülistus, eestpalve ja õpetus. Avatud kõigile! Vt www.meediamisjon.ee

Kärkla Kristliku Osaduse kogudus

Pühapäeviti kl 17 Kärdlas Uus tn 24a jumalateenistus, kolmapäeviti kl 19 piiblitund.

Putkaste Evangeeliumi Kristlaste vabakogudus

Pühapäeviti kl 10.30 jumalateenistus, teisipäeviti kl 11 piiblitund.

Festi Apostlik-Õigeusu kirik Hiiumaal

Kuriste Jumalasünnitaja Sünnimise kirikus
Neljapäeval, 17. aprillil kl 20 Suur Neljapäev, 12 KANNATUSE-VANGEELIUMI teenistus

Reedel, 18. aprillil kl 10 Suur Reede KUNINGLIKUD TUNNID. Kl 16 KRISTUSE matmisteenistus.

Laupäeval, 19. aprillil kl 10 Püha ja Suur Laupäev. VAIKSE LAUPÄVA LITURGIA. Peale liturgiat vestlusring pihist ja meeleparandusest.

Kirikubuss Kuristesse väljub Kärkla Pritsumaja parklast kl 9 ja Käina Konsumi parklast kl 9.20. Peale vestlusringi sõidab buss sama marsruuti mööda tagasi.

Laupäeval, 19. aprillil KRISTUSE SURNUIST ÜLESTÕUSMISE HELGE PÜHA. PAASA.

Kl 22 Uute koguduseliikmete ristimine.

Kl 23 RISTIKÄIK, HOMMIKUTEENISTUS JA LITURGIA. Peale teenistust katame ühise PAASAPÜHADE pidulaua Kuriste haridusseltsi majas.

Kirikubuss Kuristesse väljub Kärkla Pritsumaja parklast kl 21 ja Käina Konsumi parklast kl 21.20. Peale pidulauda sõidab buss sama marsruuti mööda tagasi. Kirikubussi info Anne Mišinalt tel 5660 6349.

Lihavõttepühade töötuba

Kutsume kõiki suuri ja väikeseid meisterdajaid osa saama lihavõttepühade töötoast

**Kolmapäeval 16. aprillil kell 14.00
Hiiumaa Muuseumi Pikas Majas**

Äratame ellu pruugitud munakarbid ja meisterdame nendest toretseva kanakarja. Ühked kanad jaksavad kanda ka pühademune. Pühadekaunistuseks kana sobib nii kui ka peolauale kingituseks.

Osalemistasu 2 eurot

Mälestame semu

ERVINIT

Sõbrad Prähnust

Avaldame kaastunnet kõigile lähedastele

ERVIN KATŠALOVI
surma puhul.

Inge ja Mart

Kallis sõber Viktor!
Südamlik kaastunne venna

ERVIN KATŠALOVI
surma puhul.

Oleme mõtteis Sinuga.

Oleg perega

Avaldame kaastunnet Andrus Sonnenbergile isa

MEELIS KALLAMI
surma puhul.

SA Hiiumaa Haigla

MAIMU-MAIE HUNT

Avaldame kaastunnet Vellole abikaasa surma puhul.

Pae 10 majarahvas

Teisipäev, 15.04:

Pilves selgimistega ilm. Tuul pöörduv loodesse 3-9, tugevneb kuni 13 m/s. Õhutemperatuur on 5..11°C.

Kolmapäev, 16.04:

Pilves selgimistega ilm. Kohati sajab hoovihma. Loodetuul nõrgeneb päeva jooksul 3-9 m/s. Õhutemperatuur on 4..8°C.

Neljapäev, 17.04:

Vähese ja vahelduva pilvisusega ilm. Puhub edelatuul 4-10, puhanguti 13 m/s. Õhutemperatuur on 6..10°C

Allikas: www.ilm.ee

faasion

**Alates 15. aprillist
TAAS AVATUD TAIMEAED**

PAKUME LAIAS VALIKUS

- MULDA
- TURVAST
- VÄETIST
- VÕÕRASEMATAIMI

**VÕIMALUS TELLIDA ISTIKUID!
OLEME AVATUD E-R 10-18,
L 10-14**

Põllu 32, Kärdla, tel 462 2505 www.faasion.ee

TEATEID BUSSILIKLUSEST

Reedel, 18. aprillil sõidavad maakonnaliinide bussid pühapäevase sõidugraafiku alusel. **Neljapäeva, 17. aprilli** õhtul Kärdlast kl 19 väljuv buss suundub Käinast otse Nurste suunas minemata Heltermaale.

Soovime rahulikku pühadeaega ja meeldivaid bussisõite!

Hansaliinide Hiiumaa region

Seoses eelseisvate pühadega on neljapäeval, 17.04 kaugliinide bussiliikluses käigus lisaliin.

Liin nr 704 Öngu-Tallinn-Öngu väljub Öngult hommikul kl 7.03 ja õhtul Tallinnast kl 16.55.

Ülejäänud liinid sõidavad vastavalt kehtivatele sõiduplaanidele.

Informatsiooni saab bussijaama telefonilt 463 1188.

Meeldivaid bussireise ja ilusaid kevadpühi!

Go Bus Hiiumaa

Tartu mets
ostab
metsakinnistuid
Teeme teile parima
pakkumise!
tel 5557 7007
www.tartumets.ee

26. aprillil kell 10-15 toimub Tuuru majas

Vabrikuväljak 1, Kärdla

TOIDUHÜGIEENI KURSUS

Kursuse läbimine on vajalik toiduainete käitlemisega kokku puutuvatele töötajatele.

Kursuse lõpul väljastatakse tunnistus. Kursuse maht on 6 tundi ja hind 30 € (sisaldab käibemaksu 20%). Hinnas sisaldub õppematerjal ja einepaus. Lektor Tiina Vainomäe.

Eelregistreerimine telefonil 462 2800, e-post: info@tuuru.edu.ee

**ÕPIME TEGEMA JUUSTU, KOHUPIIMA JA
JOGURTIT kodusel teel.**

18.-19.04 algusega kell 10 MUDA külas, VESKI talus. Osalemine igale huvilisele 10 € (2 päeva).

ÕPITUBA juhendab piima eriala õpetaja Riina Annus.

Soovist anna teada ja info tel 514 8821

Laupäeval, 17. mail

KASSARI JOOKS

Täpsem info ja eelregistreerimine: tel 5340 7161

või ujula@kaina.hiiumaa.ee

Kohapeal registreerimine algusega kl 11 Kassari grilli Lest & Lammas parkimisplatsil.

Poolmaratoni (21,0975 km) start kl 12.

Lastejooksudega alustame kl 12.10.

4 km ja 8 km jooksude start orienteerivalt kl 13.

Võistlusklassid

• Lastejooksud: T ja P kuni 3aastased,

T ja P 4-5aastased,

T ja P 6-7aastased,

T ja P 8-9aastased

• 4 km ja 8 km jooks: T ja P kuni 13aastased,

T ja P kuni 16aastased,

N 17-34aastased ja M 17-39aastased,

NV ja MV

• Poolmaraton (21,0975 km): N ja M absoluutarvestus

• Kepikõndijad ja lapsevankrid (ilma ajavõtuta)

Korraldaja:

Toetajad:

Käina Spordikeskus

UK Hiiu Hüljes

Käina Vallavalitsus

Autasustatakse iga vanuseklassi kolme paremat medali ja diplomiga. Kõigile lõpetajatele diplom.

Peale jooksu kõigile osavõtjatele kosutav supp ja pesemisvõimalus Kassari Puhkekeskuse saunas, rätik kaasa!

Grilli Lest & Lammas hooaja avamine, kogu menüü -15%

VANAMETALLI kokkuost

Vaata hinda ja küsi lisa
www.taebauto.ee; tel 5699 7660

MÜÜA killustikku, mulda

Hiiumaa jäätmejaamas
Käina vallas

**Transpordivõimalus
rauaveoks.**

**Akude ja autoromude
ost ning arvelt
kustutamine.**

**1.04-30.04
autoromu hind
kokkuleppel**

E-R 9-17 • L 10-14

VIKERRADIO

15.-17. APRILL 2014

Teisipäev

05.30 Vikerhommik Margit Kilumets
09.45 Laste lood
10.05 Huvitaja Meelis Süld
11.30 Kilgivere Kustas, II
12.00 Keskpäevased uudised
12.15 Uudis+ Lauri Varik, Arp Müller

14.05 Reporteritund Aarne Rannamäe
15.00 Pärastlõunased uudised
15.15 Kauamängiv
16.05 Kultuuriuudised
16.15 Stuudios on Sten Teppan
17.05 Võrukeelsed uudised
18.00 Päevakaja
18.30 Laste lood*
19.05 Reporteritund*

20.15 Sport
20.45 Õhtujutt lastele
21.05 Beethoveni sõber*
22.05 Sport
22.30 Kilgivere Kustas*
23.03 Veel üks maailm*
00.05 Huvitaja*
01.30 Kauamängiv*
02.15 Öömuusika

Kolmapäev

05.30 Vikerhommik Taavi Libe
09.45 Laste lood
10.05 Huvitaja Krista Taim
11.30 Kilgivere Kustas, III
12.00 Keskpäevased uudised
12.15 Uudis+ Piret Kriivan, Lauri Hussar
14.05 Reporteritund Kaja Käner
15.00 Pärastlõunased uudised
15.15 Kauamängiv
16.05 Kultuuriuudised

16.15 Stuudios on Sten Teppan
17.05 Eesti Kontserdi uudised
18.00 Päevakaja
18.30 Laste lood*
19.05 Reporteritund*
20.15 Sport
20.45 Õhtujutt lastele
21.05 Heliträkk Klassikaraadio
22.05 Sport
22.30 Kilgivere Kustas*
23.03 Luuleroom
00.05 Kohustuslik kirjandus*
01.00 Huvitaja*
02.30 Kauamängiv*
03.15 Öömuusika

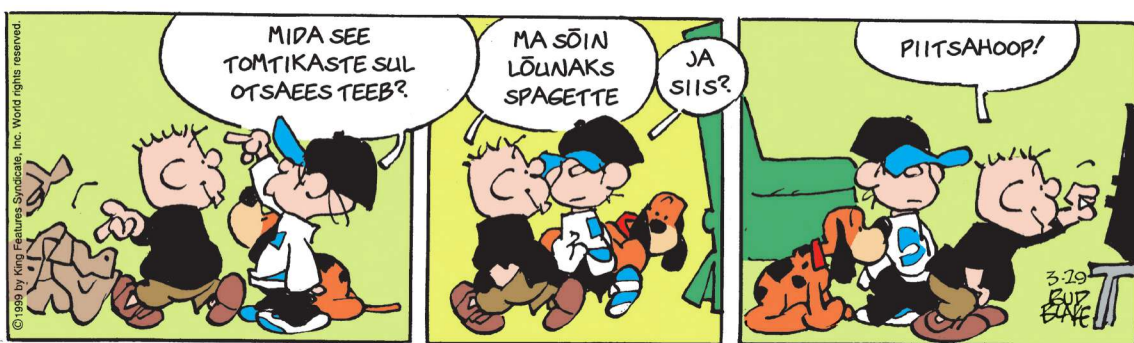
12.00 Keskpäevased uudised
12.15 Uudis+ Lauri Varik, Arp Müller
14.05 Reporteritund Lauri Hussar
15.00 Pärastlõunased uudised
15.15 Kauamängiv
16.05 Kultuuriuudised
16.15 Stuudios on Sten Teppan
17.05 Mulgikeelsed uudised
18.00 Päevakaja
18.30 Laste lood*
19.05 Reporteritund*
20.15 Sport
20.45 Õhtujutt lastele
21.05 Tund Raadio Tallinnaga
22.05 Sport
22.30 Kilgivere Kustas*
23.03 KÕP Kadrioru kant, 2. Oliver Orro, Marje Lenk
00.05 Keelesaade*
01.00 Huvitaja*
02.30 Kauamängiv*
03.15 Öömuusika

Neljapäev

05.30 Vikerhommik Margit Kilumets
09.45 Laste lood
10.05 Huvitaja Marju Kaasik
11.30 Kilgivere Kustas, IV

00.05 Keelesaade*
01.00 Huvitaja*
02.30 Kauamängiv*
03.15 Öömuusika

T
I
G
E
R

Hiiu Leht Ülekanded: OÜ Saaremaa Raadio, arve nr EE312200221022900514 Swedbank